

TRANSFEROVÉ CENY: JAK NA NOČNÍ MŮRU

FINANČNÍM MANAŽERŮM SE NYNÍ
VYPLATÍ VĚNOVAT POZORNOST
SPRÁVNÉMU NASTAVENÍ SYSTÉMU
PŘEVODNÍCH CEN. ČESKÉ FINANČNÍ
ÚŘADY UŽ TAK TOTIŽ ČINÍ.

S postupující globalizací roste nejen počet obchodních transakcí v rámci holdingů nadnárodních společností, ale také požadavky daňových správ na dodržování určitých zákonných pravidel, českých nevyjímaje. V praxi se mezi spřízněnými společnostmi nejčastěji jedná o prodej zboží v rámci koncernu, úroky z půjček od spojených osob, IT a manažerské služby, licenční poplatky či další druhy služeb. Otázky správného nastavení převodních cen mezi spřízněnými podniky v současné době nabývají nových rozměrů nejen s ohledem na praktické dopady stávající ekonomické situace, ale i na skutečnost, že jde o oblast, na niž se stále více zaměřují české finanční úřady.

ROZHODOVAT MUSÍ TRH

Transferovými cenami se rozumí ceny, za které je zrealizována služba, dodáno zboží, hmotný či nehmotný majetek mezi společnostmi, které jsou kapitálově nebo jinak spojené. Cena může být stanovena jinak než na základě tržní poptávky a nabídky, a v tom spočívá ono úskalí. Je totiž nezbytné dodržovat hladinu obvyklých cen, aby nedošlo k prodeji pod cenou (hrozba úniku na daních) či k nadhodnocení (umělému snižování nákladů). Ovlivňování daňových základů je dlouhodobý problém a Česká republika se tím v rámci hledání úspor bude zabývat. Je tedy

na místě firmám vysvětlit, zda a na základě čeho se pohybují ve správném cenovém či ziskovém pásmu, a případně udělat rozbor stanovené ceny, ukázat nejčastější chyby a podívat se na legislativní rozměr celé věci.

V českém právním řádu problematiku transferových cen upravuje § 23, odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Liší-li se ceny sjednané mezi spojenými osobami od cen, které by byly sjednány mezi nezávislými osobami v běžných obchodních vztazích, a není-li tento rozdíl uspokojivě doložen, upraví správce daně základ daně poplatníka o zjištěný rozdíl.

Důvodem pro takové doměření je neprokázání skutečnosti, že sjednané ceny odpovídají principu tržního odstupu legislativně upraveného v zákoně o daních z příjmů, ve Smlouvách o zamezení dvojího zdanění, které Česká republika uzavřela s dalšími státy, ve Směrnici OECD o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy a v Pokynu Ministerstva financí D-258, nedávno novelizovaném Pokynem D-332.

Je tedy na místě, aby si každá

Ing. Petr Toměš,
manažer
poradenské skupiny
NSG Morison

obchodní společnost důkladně prověřila, zda realizuje transakce, na které se princip tržního odstupu vztahuje. Pro vyjasnění je důležité ozřejmit některé použité pojmy (viz *Slovníček*).

ŘEŠENÍ? POVINNÁ DOKUMENTACE

Pokud již dojde k daňové kontrole, důkazní břemeno leží primárně na straně poplatníka. Potom nezbyvá než doporučit, abyste správci daně ve vlastním zájmu poskytli maximum podkladů a informací, případně svědeckých výpovědí či jiných vhodných důkazních prostředků potvrzujících a odůvodňujících skutečnosti uvedené v účetnictví a v daňových příznacích, použité transferové ceny nevyjímaje. Vyplatí se mít tyto transferové ceny předem zdokumentované, včetně posouzení způsobu jejich sjednávání a vytvoření.

Myslí na to i legislativní úprava,

protože součástí chystané novelizace zákona o daních z příjmů z dílny ministerstva financí má být údajně i ustanovení určující povinnost takové dokumentace k transakcím mezi spojenými osobami prokazující, že se ceny sjednané v těchto transakcích neliší od cen sjednaných mezi nezávislými osobami, případně adekvátně zdůvodňující vzniklý rozdíl. Z výše uvedeného vyplývá, že dotčené firmy budou povinny mít vypracovanou dokumentaci již v době realizace uvedených transakcí a nikoli až v případě daňové kontroly a vyžádání dokumentace od správce daně.

Transakce mezi spřízněnými subjekty jsou upraveny českými právními předpisy. Pro daňové účely je posuzováno splnění pravidla tržního odstupu, jež v poslední době podléhá častým kontrolám finančních úřadů. Důsledkem nesprávného nastavení transferových cen je doměření daně a souvisejících sankcí. U společností, které obdržely investiční pobídky, může nesprávné ošetření transferových cen způsobit rovněž případnou ztrátu těchto pobídek. Nejen proto se jistě vyplatí obrátit se na odborníky, kteří zpracují analýzu rizik a srovnávací studii, jež umožní stanovit cenu služeb a zboží v souladu s pravidlem tržního odstupu. Naším klientům pomáháme vytvořit strategii a postupy pro transferové ceny a zajistíme dokumentaci v souladu se směrnicí OECD.

JAK SE VYHNOUT RIZIKU

Od roku 2011 vstoupí v platnost novela zákona o územních finančních orgánech, na základě které vznikne nový úřad – Generální finanční ředitelství, zabývající se výkonem daňové správy a spoluprací s ministerstvem financí na tvorbě daňové legislativy a metodiky. Dále na základě tohoto zákona vznikne Specializovaný finanční úřad s celostátní působností zabývající se komplikovanější daňovou kontrolou vybraných subjektů, bank,

pojišťoven, firem s ročním obrátem nad dvě miliardy Kč a dalších vybraných subjektů určených Generálním finančním ředitelstvím, především pak společností, které realizují své obchodní transakce se spřízněnými osobami. V poslední době jsme navíc zaznamenali zvýšený zájem běžných finančních úřadů o daňové subjekty s vyšším obrátem, a to i podstatně nižším, než je uvedená hranice – spouštěcím mechanismem daňové kontroly nebylo pochybení daňového subjektu, ani podezřelé transakce, ale právě velikost obrátu firmy. Za této nanejvýš alarmující situace je nezbytné, aby veškeré společnosti, které jsou členy nadnárodních korporací, měly vypracovanou dokumentaci ke stanovení cen u svých intra-skupinových transakcí (ať už se týkají služeb, zboží, hmotného či nehmotného majetku) a dosáhly tak vyšší daňově-právní jistoty.

PORADÍ PROFESIONÁL

Toto se však netýká pouze členů nadnárodních korporací, jedná se o veškeré daňové subjekty, které realizují transakce se spojenou osobou, může tedy jít i o transakce tuzemské, například dvou českých společností s. r. o., které mají stejného vlastníka, nebo mezi vlastníkem, fyzickou osobou, a jeho společností.

Pokud je k transakci vypracována dokumentace, na správce daně v případě daňové kontroly přechází důkazní břemeno a rozporovat ji může prostředky stejné právní váhy, tedy obdobnou analýzou, dokumentací, znaleckým posudkem a musí přesně doložit, v čem se dané ceny dle jeho názoru liší od cen obvyklých. V této souvislosti vydal Nejvyšší správní soud již řadu rozhodnutí, ve kterých tento názor potvrdil.

Pokud je vaše společnost členem nadnárodního holdingu anebo pouze realizuje obchodní transakce se subjekty, které jsou ve vztahu k vám spojenými osobami, měli byste zvážit vypracování dokumentace k převodním cenám, která by dokázala

SLOVNÍČEK

Spojené osoby

§. Zákon o daních z příjmů říká, že se jedná o osoby buďto kapitálově anebo jinak spojené. Kapitálově spojenými osobami jsou osoby, které mají alespoň 25procentní podíl (ať už přímý, či nepřímý) na základním kapitálu či hlasovacích právech druhé osoby či osob. Jinak spojenými osobami jsou osoby, kdy se jedna podílí na vedení či kontrole jiné osoby či osob, nebo kdy se osoby blízké podílejí na vedení či kontrole více osob. Dále jde o osoby ovládající a ovládané, osoby blízké dle definice občanského zákoníku (příbuzný v řadě přímé, sourozenec, manžel, registrovaný partner) a osoby, které vytvořily právní vztah převážně za účelem snížení základu daně anebo zvýšení daňové ztráty.

Cena obvyklá

§. Za cenu obvyklou se považuje cena, za kterou by srovnatelnou transakci realizovaly nezávislé osoby za stejných anebo obdobných podmínek. Pokud nelze zjistit takto srovnatelnou cenu, tak se pro tyto účely použije cena zjištěná podle zákona o oceňování majetku.

Princip tržního odstupu

§. Princip tržního odstupu spočívá v tom, že pokud se ceny v transakcích spojených osob liší od cen obvyklých, musí být tento rozdíl ze strany spojených osob uspokojivě doložen. V opačném případě může správce daně o takto vniklý rozdíl zvýšit základ daně a doměřit daň včetně souvisejících daňových sankcí. Navíc vzniklý rozdíl může být ze strany správce daně kvalifikován jako takzvaná „domnělá dividendy“, která je pro zahraniční spojenou osobu sídlící mimo EU a EHP příjmem ze zdroje na území České republiky a bude podléhat zdanění srážkovou daní podle zákona o daních z příjmů v návaznosti na Smlouvy o zamezení dvojího zdanění, pokud nevznikl zákonný nárok na její osvobození. Tato překlasifikace je však částečně omezena na základě Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

eliminovat výše uvedená rizika daňových doměrků a obhájit případný rozdíl od cen tržních, případně se zamyslet nad adaptací dokumentace, kterou možná máte vytvořenu pouze na úrovni celého holdingu, aby odpovídala tuzemským právním předpisům a požadavkům české daňové správy. Pro dosažení větší právní jistoty není zajisté od věci vypracovat žádost o závazné posouzení způsobu, jakým byla cena mezi spojenými osobami vytvořena.

Z tohoto důvodu nezbyvá než doporučit obrátit se na daňového poradce nebo poradenskou daňovou kancelář, která se zpracováním dokumentace pro účely převodních cen zabývá. §.

V POSLEDNÍ DOBĚ BÝVÁ
SPOUŠTĚCÍM MECHANISMEM
DAŇOVÉ KONTROLY POUZE VÝŠE
OBRÁTU DAŇOVÉHO SUBJEKTU.